

TEKNISELLE LAUTAKUNNALLE

Pähkinärinneseura haluaa adressin muodossa tuoda esiin Pähkinärinteen ja laajemminkin Hämeenkylässä kaupunginosan ympäristön asukkaiden huolen Lammaslammen virkistysalueen tilasta. Alueen hoitaminen on viime vuosina jäänyt liian vähäiseksi, josta syystä asukkaat ovat kääntyneet Pähkinärinneseuran puoleen. Adressi on ollut esillä seuran jäsenten tekemän keräyksen lisäksi myös internetissä, jolloin Pähkinärinteen alueen entiset asukkaat ja Lammaslammen virkistysalueen satunnaiset käyttäjät ovat voineet allekirjoittaa adressin.

Vihkokeräyksellä ja internetissä adressin on allekirjoittanut 1140 henkilöä syksyn aikana 1.9.-25.12.2020.

Adressi Pähkinärinteen Lammaslammen hoidon kohentamisen puolesta

Lammaslampi on tärkeä osa Pähkinärinnettä ja alueen asukasviihtyvyyttä. Lammaslammen ympäristö on viime vuosien aikana rehevöitynyt ja lammen reunoille on kasvanut runsaasti järviruokoa. Länsirannalla puusto on kasvanut estäen kauniit näkymät lammaslammelle. Haluamme lampimaiseman säilyvän ja pyydämme Vantaan kaupunkia palauttamaan näkymät Lammaslammelle.

Vantaalla 4.1.2021

Pähkinärinne-Seura ry:n puolesta

Liitteenä allekirjoitukset

TEKNISELLE LAUTAKUNNALLE: PÄHKINÄRINNE-SEURAN KANNANOTTO LAMMASLAMMEN JA SEN YMPÄRISTÖN HOIDON TARPEISTA

Pähkinärinne-Seura pitää Lammaslampea ja sen luontoympäristöä ainutlaatuisena kokonaisuutena vantaalaisessa kaupunkiympäristössä. Alueen käytössä keskeisenä tavoitteena on yhdistää toisiinsa luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja alueen ihmisten hyvinvointia ja terveyttä tukeva virkistyskäyttö. Tämän kannanoton tarkoituksena on osoittaa, että näiden tavoitteiden yhdistäminen on mahdollista. Lisäksi Pähkinärinne-Seura haluaa korostaa, että Lammaslammenpuiston yleishoitosuunnitelma vuodelta 2004 muodostaa hyvän perustan jatkosuunnittelulle.

Vuoden 2007 yleiskaavaan verrattuna Vuoden 2020 yleiskaavan luonnoksessa ehdotetaan Lammaslammen puistoalueelle kahta muutosta. Ensinnäkin yleiskaavaluonnokseen 2020 on tuotu uutena asiana ”luonnon monimuotoisuuden erityisen tärkeiden alueiden” varustaminen LUO-merkinnällä. Toiseksi alueen asukkaille tärkeän palsta-alueen kohdalle on lisätty merkintä: ”Ohjeellinen sijainti viljelypalstoille, joiden lopullinen sijainti ja laajuus määritellään jatkosuunnittelussa. Jos nykyisten palstojen päälle rakennetaan, tulee palstoille etsiä korvaava sijainti.” Pähkinärinne-Seura on kuullut tapaamisessaan yleiskaavatoimikunnan puheenjohtajaa koskien Yleiskaavan 2020 luonnosta.

Vantaan viheralueiden suunnittelun ja rakentamisen edustajilta on varmistettu, että 30.6.2004 Lammaslammenpuiston yleishoitosuunnitelma karttoineen ja tekstiosuoksineen on edelleen voimassa. Kyseisen yleishoitosuunnitelman laatimiseen osallistuivat alueen asukkaat ja toimijat laajasti – Pähkinärinne-Seura muiden mukana. Suunnitelmassa keskeisenä tavoitteena oli yhdistää luontoarvojen vaaliminen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen alueen virkistyskäyttöön. Pähkinärinne-Seuran mielestä Lammaslammenpuiston maisemanhoitosuunnitelma onnistui näissä tavoitteissa luovalla tavalla, jonka tulee muodostaa perustan aluetta koskeville uusille toimenpiteille.

Tilanteeseen perehdyttyään Pähkinärinne-Seura esittää näkemyksensä, että LUO-aluetta koskevat ohjeistukset ja vuoden 2004 hoitosuunnitelman linjaukset voidaan yhdistää toisiinsa. Lisäksi Pähkinärinne-Seura haluaa kiinnittää teknisen lautakunnan huomiota seuraaviin näkökohtiin koskien Lammaslammen LUO-alueen ja sen ympäristön hoitoa:

1. Järviruokokasvusto on vallannut liiallisesti alaa, koska vuoden 2004 hoitosuunnitelmaa on toteutettu niukkenevien määrärahojen puitteissa.
 - a. Lammaslammen rannoilla elää viitasammakko, jonka lisääntymisalueet on suojeltava. Tiheäksi kasvanut ruovikko haittaa viitasammakoiden lisääntymistä.
 - b. Hyvin suunniteltuna alueen virkistyskäyttöä haittaavaa jopa yli kaksi metristä ruovikkoa voidaan poistaa ottaen samalla huomioon viitasammakon elinympäristön vaatimukset. Rajausten tekemisessä voidaan hyödyntää vuoden 2004 yleishoitosuunnitelmaa.
2. Erityisesti Lammaslammen länsireunoilta on hävinnyt monien lintulajien suosima matala pajukko ja tilalle on kasvanut lähinnä korkeita haapoja.
 - a. Luonnon monimuotoisuuden kannalta ovat tärkeitä eri luontotyyppien vaihettumisvyöhykkeet (Vantaan monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet; C20:2005; Kaupsu 11/2005). Matalan pajukon korvautuminen korkeammilla

puilla on hävittänyt alueelta pesimälajina esimerkiksi satakielen kokonaan (vrt. 2004 pesimälajikartoitus).

- b. Pensaikon säilyttäminen voitaisiin aloittaa lammen luoteisnurkasta, jolloin asukkaiden ja perheiden suosima rantaviivaan ylettyvä retkeily- ja piknikniitty tulisivat isoja puita kaatamalla samalla aurinkoisemmiksi. Nykyisin suositulle rantaniitylle paistaa aurinko vain satunnaisesti osan päivää. Näin hyvällä suunnittelulla ja paikallistuntemuksella voidaan yhdistää luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja alueen virkistyskäyttö toisiinsa.

3. Pähkinärinne-Seura ehdottaa

- a. että Lammaslammen ruovikkoa ryhdytään hoitamaan asianmukaisella tavalla, ja että toimenpiteille varataan riittävät määrärahat. Nämä toimenpiteet voidaan aloittaa viitasammakon pesimätarpeet huomioiden elo-syyskuussa.
- b. että Lammaslampea ympäröivän lähinnä pajukosta muodostuvan vaihettumisvyöhykkeen hoitaminen voitaisiin aloittaa kesällä 2021 lammen luoteisnurkan rantaniityn reunalta. Samalla voitaisiin karsia lammen alueen 2004 suunnitelman mukaisilta ”avoimemmilta näkymäakseleilta” liiallista puustoa, joka samalla vahvistaisi matalampaa, myös lintujen suosimaa pensaikkoa.
- c. että Vantaan kaupunki hakee näille toimenpiteille tarvittavat luvat ajoissa. Samalla luodaan käytäntöjä LUO-alueiden tavoitteille turvata luonnonmonimuotoisuutta samalla ottaen huomioon asukkaiden terveyttäkin edistävän virkistyskäytön tarpeet.
- d. että Lammaslammen lounaisreunan niitylle rakennettaisiin koirapuisto.
- e. että Lammaslammen veden tilaa ryhdytään seuraamaan, koska lampi on ahkerassa uintikäytössä. Myös lammen veden yleistä laatua ja happitilannetta pitää seurata.
- f. että Lammaslammen alueen käytön suunnittelussa otetaan huomioon alueen asukkaiden tarpeet ja alueen toimijoiden esittämät näkökannat. Pähkinärinne-Seura ehdottaa, että Lammaslammen alueen hoitoa suunnittelemaan asetetaan jo keväällä 2021 lyhytaikainen monialainen työryhmä. Pähkinärinne-Seura on valmis osallistumaan omalta osaltaan tähän kehittämistyöhön ja toteutukseen esimerkiksi talkoiden muodossa.

- 4. Pähkinärinne-Seura ylläpitää Lammaslammen laidalla olevaa erittäin suosittua palsta- aluetta ja merkittävällä osalla seuran jäsenistä on palsta. Palsta-alue vaatii hoitotoimenpiteitä maanparannuksen, kastelujärjestelmän ja yleisen hoidon suhteen. Investoinnit ovat mielekkäitä vain, jos palsta-alueen tulevaisuus on turvattu. Tähän asiaan on syytä palata yleiskaavan jälkeisissä tarkemmissa kaavaratkaisuissa.

Vantaalla 3.12.2020

Pähkinärinne-Seura ry:n puolesta

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Liite:

Vantaan yleiskaavan 2020 luonnos ja

Lammaslammenpuiston maisemanhoitosuunnitelma 30.6.2004 sekä

Pähkinärinne-Seuran ehdotuksissa mainitut alueet

Liite

Vantaan yleiskaavan 2020 luonnos ja

Lammaslammenpuiston maisemanhoitosuunnitelma 30.6.2004 sekä Pähkinärinne-Seuran ehdotuksissa mainitut alueet

YLEISKAAVA 2020 SELOSTE, YK0048, 16.11.2020;

s. 88

7.1.3 Suojeluarvot

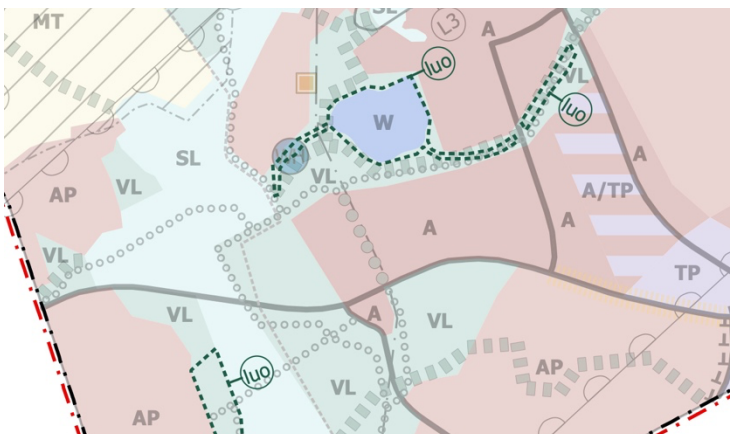
Luonnonsuojelu ja ekologinen verkosto

...

Uusia luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen merkittäviä alueita (luo-alue) on osoitettu ja joitakin olemassa olevia laajennettu. Uusia ovat Yhteismaannotko (ent. Ainontie), Hoorikinrinne (ent. Hermanskär), Askiston-metsä, Lampimäki (ent. Koivurinne). Lammaslampi tulo- ja laskupuroineen on puroluontoselvityksen arvokkaana kohteena osoitettu uudeksi luo-alueeksi. Linnaisten alueella olevat asemakaavan mukaiset luo-alueet on myös lisätty yleiskaavaan. Pelininmetsä (ent. Alkärr) on laajentunut hieman, Bredmalmenin (ent. Bredmalm) rajausta on laajennettu idässä ja supistettu lännessä niin, että alue käsittää vain kaupungin omistaman metsäpalstan, jolla on monimuotoisuusarvoja.

Lammaslampi on paikallisesti merkittävä pienvesiluonnon kokonaisuus ja ekologinen yhteys. Direktiivilaji viitasammakko elää Lammaslammella. Luonnonsuojelulain 49§:n mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty, siis joka tapauksessa ilmankin yleiskaavan luo-rajasta. Luo-määräys ei tarkoita sitä, että alueella ei saa tehdä mitään hoitotoimenpiteitä. Viitasammakon elinympäristöjen suositeltuja kunnostus- ja hoitotoimia ovat rantaniittyjen avaus ja niitto ja avovesialueen lisääminen (Viitasammakko 27.2.2014). Ruoppauskin on mahdollista niin, ettei viitasammakon suojelu vaarannu. Lammaslammella olisi siis syytä niittää ja lisätä avovesipintaa sekä viitasammakon että virkistyskäytön näkökulmista. Kunnossapidosta huolehtii kadut ja puistot -palvelualue. Kunnostustyöt talkoilla ovat myös mahdollisia. Silloin ympäristökeskus antaa luvan niittoon ja ohjeet työn tekemiselle...

Kuva Lammaslammen luo-alueesta kaupunginhallituksen osaltaan hyväksymässä yleiskaavan 2020 luonnoksessa

Lammaslammen rantaviiva sekä lampeen laskeva ja lammesta lähtevä puro on suojeltu luo-merkinnällä.

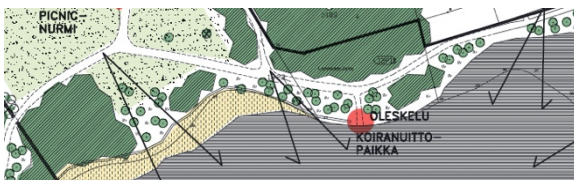
LAMMASLAMMEN YLEISUUNNITELMAN TARKISTUS

MAISEMANHOITOSUUNNITELMA 30.6.2004

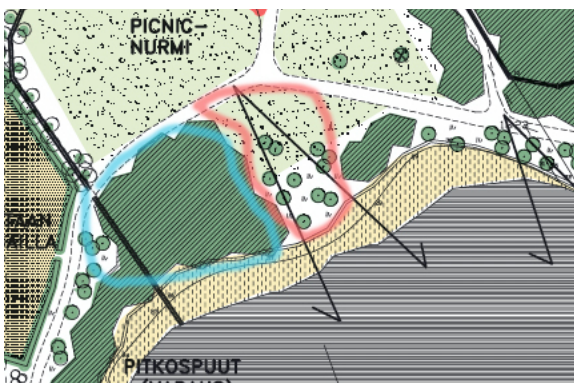
- Suunnitelman teki tilaustyönä Maisema-Arkkitehdit Byman & Ruokonen.
- Valmisteluun liittyi laaja kuuleminen.
- On edelleen voimassa oleva maisemanhoitosuunnitelma, jota toteutetaan kunkin vuoden budjetin sallimissa rajoissa.

Seuraavalla sivulla olevan kartan merkintöjä

(Lisätty havainnollistava merkintä **Rantaniitystä** ja **Varjostavaksi kasvaneesta puustosta**.)

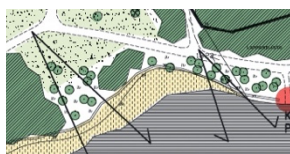

<- **Viitasammakon** lisääntymisalue keskittyy lähinnä tälle lammen pohjoisosan rantaviivalle. Kaislojen poistaminen hyödyttää myös viitasammakkoa, kun hoitoimet keskitetään loppukesään.

<- **Rantaniitty**, joka on ollut perheiden ja auringon palvojen suosiossa. (Merkitty kuvassa vaalean punaisella.)

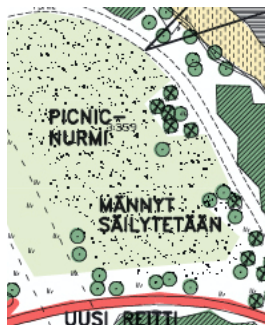
<- **Varjostavaksi kasvanut puusto**, joka on vuosien mittaan kasvanut ja matalampi pensaikko on hävinnyt. (Merkitty kuvassa vaalean sinisellä.)

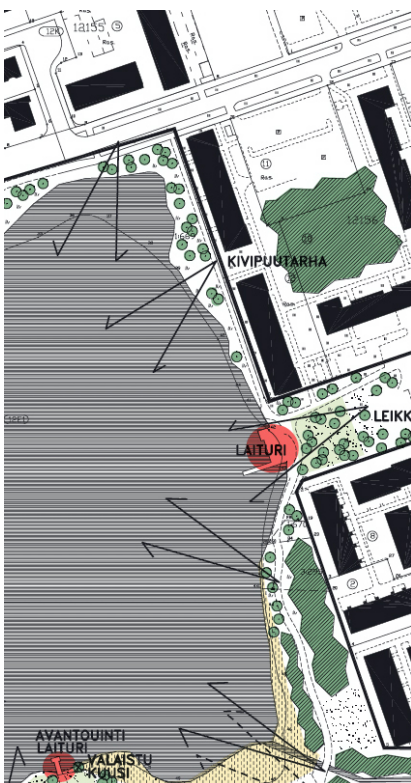
Aukeneva kolmiosektori tarkoittaa 2004 suunnitelmassa mainittuja **avoimia näkymäalueita**.

Näiden näkymäalueiden

kohdalta on myös perusteltua poistaa ruovikkoa liittyen viitasammakon lisääntymiseen ja maisemanäkymiin.

Koirapuistolle ehdotettu sijainti Lammaslammen lounaisosassa

<- Vuoden 2004 maisemanhoitosuunnitelmassa **ruovikosta vapaaksi tarkoitettu alue**, jota voisi nimittää Pähkinärinteen rantapuiston kävelytieksi.

Lammaslampi 1997
Vähän ruovikkoa

Imuruoppaus 1997

"Rantabulevardilla" lampi
piiloutuu kaislikon taakse.
Tässä ei pitäisi olla
ruovikkoa voimassa olevan
suunnitelman mukaan 2020.

Tässä pitäisi olla avoimen
lampimaiseman kohta 2020